

СТАНОВИЩА
ОТ
ЗАСЕДАНИЕ НА ЕКСПЕРТНО-ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ,
НАЗНАЧЕН СЪС ЗАПОВЕД № СОА24-РД91-36/16.02.2024 НА КМЕТА НА СТОЛИЧНА
ОБЩИНА, ОТНОСНО ПОСТЪПИЛИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПАМЕТНИЦИ И
ПАМЕТНИ ПЛОЧИ, ПРОВЕДЕНО НА 18.04.2024 Г.

1. Предложение за поставяне на барелеф на арх. Наум Торбов на фасадата на сграда - паметник на културата от национално значение "Централни хали" - СОА24-ТД26-3874/12.03.2024
Вносител: „Кауфланд България ЕООД енд КО“ КД

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно предложението за поставяне на барелеф на арх. Наум Торбов на фасадата на сграда - паметник на културата от национално значение "Централни хали".

Проектът се допуска за последващо процедуране.

2. Изграждане на паметник на академик Благвест Сенгов в град София - СОА23-ДИ05-2453/04.08.2023
Вносител: Българска академия на науките

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет потвърждава положителното си становище относно идеята за почитане на паметта акад. Благвест Сенгов.

Същевременно се обръща към инициаторите с искане да предоставят цветни визуализации, доказващи адаптация на паметника в градската среда (3D, фотомонтажи и др.) от най-малко от 3 (три) гледни точки, както и проект на табела, включващ и графично оформление на текста, в т. ч. шрифт, големина, разрядка, начин на изпълнение и материал., предвид необходимостта от преценка, касаеща специфичното решение на архитектурно-пространствената среда, предвидена за поставяне на паметника.

3. Поставяне на паметна плоча на оперно дуо Христина Морфова и Людмила Проконова върху фасадата на жилищен блок - СОА24-ВК66-2723/27.03.2024

Вносител: Инициативен комитет

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно проект на паметна плоча на оперно дуо Христина Морфова и Людмила Проконова върху фасадата на жилищен блок. Проектът се допуска за последващо процедуране.

4. Поставяне на монументално-декоративен елемент бюст-паметник на Петко Каравелов – СОА24-ВК66-2995/05.04.2024

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно проект на монументално-декоративен елемент бюст-паметник на Петко Каравелов. Проектът се допуска за последващо процедуране.

5. Поставяне на скулптурен синтез в памет на Вацлав Хавел – СОА24-ВК66-2986/04.04.2024

Вносител: Инициативен комитет

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно скулптурен синтез в памет на Вацлав Хавел. Проектът се допуска за последващо процедуране.

6. Изрисуване фасадата на 37 СУ "Райна Княгиня" – СОА24-ВК66-3442/17.04.2024

Вносител: Георги Тодоров – кмет на Район „Люлин“

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно изрисуване фасадата на 37 СУ "Райна Княгиня". Същевременно препоръчва на инициаторите да бъдат потърсени монументалност и стилизация при изрисуването на изображението с оглед постигане на синтез между образа на Райна Княгиня и неговия прочит от страна автора. Проектът се допуска за последващо процедуране.

7. Поставяне на инсталация в градското пространство – СОА24-ВК66-3145/10.04.2024

Вносител: Гьоте Институт

СТАНОВИЩЕ:

След като се запозна с предоставената документация на проекта на инсталация на немския артист Клеменс Бер, предвидена за разполагане на ул. „Будапеща“, Съветът изразява следното становище:

По отношение на архитектурно-пространствената среда, избрана за разполагане на инсталацията, Съветът приема твърдението, съдържащо се в изложението на артиста, че „Древните структури в повечето случаи се уважават, докато се създават нови, но ако това усещане не е достатъчно, то създава неловко усещане“. Видно от приложеното фотографско изображение, на посоченото място за монтаж има разположени шахти, вероятно свързани с ел. захранване. Разполагането на инсталацията би ограничило достъпа на оторизирани лица до тях.

Същевременно, следва да се отбележи, че предоставената информация от страна вносителя е твърде условна:

- по отношение на материалите за изработка и начина на закрепване – „Инсталацията трябва да бъде изградена от гърво, което се пробива в камъните и се фиксира към стената на всяко ниво на височина.“
- по отношение на срока: „Ако бюджетът позволява, конструкцията може да бъде изградена така, че да издържи по-дълго, ако ли не, тогава тя може да се разглежда като временна и да бъде демонтирана след няколко месеца“.

Предвид гореизложеното, Експертно-художественият съвет изразява отрицателно становище относно реализацията на проекта.

Проектът не се допуска до последващо процедуране.

8. Искане за поставяне на "Монумент на дядо Добри – първият паметник на доброто в България" в ПИ с идентификатор 68134.702.2051, парк "Гео Милев", район "Слатина" – СОА22-НЦ62-175-[3]/08.11.2023.

Вносител: Сдружение „Азбукари“

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет потвърждава положителното си становище относно идеята за почитане на паметта на Дядо Добри.

Същевременно отправя следните препоръки към вносителите:

- Разположените пред паметника камъни да отпадат;

- Фигурата на Дядо Добри да бъде разположена върху стъпалата, в седнало положение, тъй като така представената позиция – издигната на постамент над нивото на погледа, не кореспондира с изповядваните от Дядо Добри скромност и аскетичен начин на живот;
- Нагисът да придобие следният вид:

ДЯДО ДОБРИ

ДОБРИ ДОБРЕВ (1914–2018)

ВСЕОТДАЕН ДАРИТЕЛ НА МНОГО ЦЪРКОВНИ ХРАМОВЕ В БЪЛГАРИЯ

„СДРУЖЕНИЕ АЗБУКАРИ“ И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО

КАМЕНООБРАБОТВАНЕ С. КУНИНО

СКУЛПТОР КРАСИМИР МИТОВ

АРХИТЕКТ ДИМИТЪР БАКАЛОВ

Председател: проф. Георги Янков

.....(n).....

Членове:

Любен Генов

.....(n).....

Доц. Михаил Груев

.....(n).....

Димитър Стоянович

.....(n).....

Боряна Димитрова

.....(n).....

урб. Полина Стефанова

.....(n).....

Д-р Илия Мечков

.....(n).....

Изготвил:

А. Иванов – гл. експерт в дирекция „Култура“

дата: 18.04.2024